

پریز

(تیکستی فُکاری & تیکستی گاری)

Open and
Closed Texts

ئەمېرتو ئىكواي ھەولا بەلاقىرنا تىيگەھى (تىيگىسى قەكرى / Open Text) و (تىيگىسى گرتى / Closed Texts) كر، بەلىٽ ھەول و بزاقيّن (رولان پارت) اى ز بۆ بەلاقىرنا تىيگەھى (تىيگىسى خواندى) او (تىيگىسى نشيسي) اى ژ يىن وي د كارىگەرتر و ئەكتىقىتر بۇون. نە بەس ئەقە بتنى بەلكو گەلەك جاران، تىيگەھىين (ئىكواي تىيگەلى تىيگەھىين (پارت) اى د بۇون. چونكى تىيگەھى (تىيگىسى قەكر و گرتى) ايى (ئىكواي د راما نا خوه دا نيزىكى، تىيگەھى (تىيگىسى خواندى و نشيسي) ايى (پارت) اى د بۇون. و ژ ئەنجامى ۋىزىكى و وەكەفيا قان زارا قان، گەلەك جاران رەخنه گران، ئەق تىيگەھە بىرەنگەكى تىيكمەل دناڭ نشيسيين خودا بەرجەستەدكىن.

(ئىكواي ئەق ھەر دو تىيرمە لسالا) 1981) اى دناڭ پەرتۈوكا خودا يَا بناقۇنىيىشانى (رۇلى خواندەقانى) پىشىكىيىشىرىبۇون. و لدويف بۇچۇونا نا قىلى، (تىيگىسى قەكرى) دېيتە تىيگىستەكى (گرتى)، بەلىٽ ئەق بەها يە گرتنى لدەق (ئىكواي بەها يە كى پۇزەتىيە، و ئەق دېيتنا وي بەرقا قاچى يَا (پارت) يە، ئانكۇ

بىدىتنا (پارت) اى تىيگىسى گرتى و ئەق خالە دېيتە سەنتەرى ژىكجۇدابۇونا دېيتىن وانە تىيگىستەكە و بۇ ھەر خواندەكى يى قەكىيە. بىنى رەنگى (تىيگىسى گرتى لدەق) (ئىكواي بىرىتىيە ژ وى تىيگىسى يى كو بۇ ھەر پىشىبىنىيىكىنەك را قەكىنى يان شلوقەكىنى دەيىتە ۋە كىن. و فۇنا (ئىكواي بۇ قى تىيگىسى گرتى، رۆمانىيىن (إيان فليمىنگ) يە يى كودنادا قان رۆمانا دا كەسا يەتىيا (جىمس بوند) اى ئافراندى. و بىدىتنا (ئىكوا) يى ئەق جۇرە تىيگىستىن (گرتى) يىن كو لى سەر ھەر خواندەكى پىشىبىنىيىكى دەيىتە ۋە كىن (ھەولا ئاززاندەندا بەرسقاندەنەك دەستنىشانكى لدەق خواندەقانى راستىدەر پەيدا بکەت). و بەرقا قاچى قى جۇرى تىيگىسى، (تىيگىسى قەكرى) ئەو تىيگىستە يى كو نشيسيەرى وى لدەمى ئافراندى، ھەولا نوبىنە رايەتىا رۇلى خواندەقانى دناققى تىيگىستى دا بکەت. لدويف قى چەندى ئەق تىيگىستە، پۇزسا را قەكىن و شلوقەكىنى لدويف سىنورەكى دەستنىشانكى لدەق تىيگىستى رەوادكەت، و ئەو را قەكىنىن لدويف قى جۇرى تىيگىسى دەيىنە وەشاندىن، مىنما دەنگەدانانە بۇ قان

تىكستى بخودا دهيتە قەدىتن. و (ئىكوا) دەرىادى (تىكستى گرتى) دېيىزىت: دېرانيا جاران دا، ئەم دشىپن پىشىپنیا وى جۆرى خواندەثانى بىكەين يى كونقىسىرى دناق تىكستى خودا گريمانەكرى... بىگومان؛ كارى ۋاقارتىن و ژىكجوداهىيى دناقىبەرا قان تىكستىن ناقيرى دا، دى پىددىياتى ب دەستنىشانكرنە كا ڙانرى (Gener) هەبىت، ژىهر قى چەندى (ئىكواي)، باسى رۆللى خواندەثانى ئايديالى ژېز قەدىتن و دەرىيختىنا قى ژىكجوداهىيى كرى.

ئىدەر:

د. مىجان الوبلى و د. سعد البازعى: دليل الناقد الأدبى (إضاءة لأكثر من سبعين تياراً و مصطلحاً نقدياً معاصرأ). المركز الثقافى العربى، الطبعة الرابعة، بيروت / الدار البيضا، 2005، ص 272 . 273

تىكستان بخوه. ئانكو ئەۋ راڭەكىنە بەرۇۋازى راڭەكىنەن تىكستى گرتىنە. دىسان(ئىكوا) لدور قى چەندى دېيىزىت: ئەم نەشىپن تىكستى چەكىرى لدويف حەزا خوه بىكارىپىن بەلکو بىكارئانا وى، دى لدويف حەزا تىكستى بخوبىت، چونكى تىكستى چەكىرى ھەر چەندى چەكىرى بىت، بىچەكىرنا رازىنابىت. شەبۇونا تىكستى، مىنائاستەنگەكىيە لسەر رۆلى خواندەثانى، و بىقى چەندى خواندەثانى نەشىت ژ قى چەندى دەرىازىيت. چونكى تىكستى (چەكىرى): پەرۇزەكى گرتى بۇ خواندەثانى خوهىي ئايديالى د دانىت. و ئەۋ خواندەثانى ئايديالى ژى؛ يەكەيەكە ژ يەكەيەن نىشىارگەرىيەن ستراتېشيا تىكستىيەن. ژقى روانگەي خويادىبىت كو، خواندەثانى رۆلەكى مەزن ژ بۇ رىكخىستن و دەستنىشانكرن جۆرى تىكستى ھەيە و ئەۋچەندە دناق خوه ياتىا

